

3.y: Analysemodel til lyrik gennemgang

1. Det lyriske formsprog:

- det klassiske digt med fast strofeform
- prosalyrik, også kaldet "knækprosa"
- metrik, dvs. fast rytme i hver verslinje efter fordelingen af trykstærke og tykke svage stavelser
- rim, dvs. enten enderim eller bogstavrim (kan kun sjældent bruges i fortolkningen; det samme gælder metrikken)
- ordvalg, dvs. ordklasserne:
  - verberne: statiske eller dynamiske, tilstand eller bevægelse og handling
  - adjektiverne: beskrivende, vurderende, farver
  - substantiverne: konkrete, så det er virkeligheden det handler om, eller abstrakte begreber som kærlighed, troskab, ære

2. Stilistiske virkemidler:

- kontrasten eller antitesen: Sorrig og Glæde, jorden over for himlen, byen over landet, civilisationen over for naturen
- parallellen
- gentagelsen: samme linje indleder hver strofe, et stemt ord gentages, en række af linjer eller en hel strofe gentages. Bemærk også at den varierede gentagelse er betydningsfuld idet den peger på det ord/de ord som ændrer sig
- besjælinger: ting som i H.C.A.s eventyr eller dyr, blomster og træer får menneskelige egenskaber
- personifikation: abstrakte begreber får menneskelige egenskaber, fx retfærdigheden som en kvinde med sværd, vægt og bind for øjnene
- billedsprog:
  - sammenligninger: her optræder ordene: "som, ligesom, som om"
  - metafor: et billede bestående af et real- og et billedplan. Tekstens kontekst bestemmer hvad der er real- og billedplan
- symbol: et sammenhængen billede gennem hele teksten, fx rosen der blomstrer og isner som symbol på kærlighed

3. Det lyriske indhold:

- titlen: titlen røber tit noget tekstens emne eller tema
- forankring af teksten: hvor foregår teksten, hvornår: tid på døgnet, årstid, historisk tid og grammatisk tid, hvem optræder, hvad: oplevelse eller handling. Ved kort at gøre sig disse forhold klart, kan man få en umiddelbar mening om hvad digtet handler om.
- digtets forløb: initialsituation – finalsituation: hvilke ændringer er der sket fra starten af teksten til slutningen – måske er der intet sket, men det kan også være interessant
- de fire eksistens kategorier:
  - jeg'et: følelser, tanker stemning omkring en eksistentiel situation
  - tiden
  - rummet: en skov, en kælder, en bus
  - omverden – jeg'et: jeg'ets forhold til sin omverden og andre personer. Den totale tilstand, landskabet som en mental, sjælelig tilstand
- Temaet: Formuler kort digtets hovedemne, fx civilisationskritik, kærligheden som noget helligt, forgængelighed og angst